

Тема: Методика формування граматичної будови мовлення у дітей.

План.

1. Становлення граматичної будови мови у дітей раннього віку.
2. Закономірності засвоєння граматичних значень дітьми дошкільного віку.
3. Типові помилки в мовленні дітей та їх причини .
4. Дитяче словотворення .
5. Шляхи формування граматичної правильності мови у дітей.
6. Методи формування граматичної правильності мови.
7. Заняття з формування граматичної правильності мови.

Література

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. ред. та упоряд. О. Л. Кононко. – 2-ге вид., –К.: Світич, 2008.-430.
2. Богуш А.М., Орланова Н.П., Зеленко Н.І., Лихолетова В.К. Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі. – К.: Вища школа,1992.- С. 174-235.
3. Бородич А.М. Методика розвитку речі. – М.,1984.- С. 99-100.
4. Дитина. Програма виховання і навчання дітей дошкільного віку / Наук. кер. О.В.Проскура.- К.: Освіта, 1993. - 270 с.
5. Дитина в дошкільні роки / Наук. кер. К.Л.Крутій.- Запоріжжя: ЛПС. Лтд, 2000. -268 с.
6. Дошкільна лінгводидактика. Хрестоматія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.// Упорядник Богуш А.М. Частина 1 та 2. – К.: Видавничий Дім „Слово», 2005.С.405-460.
7. Тихеева развитие речі детей. –М.,1981.-С.28.
8. Чуковский К.Й. От двух до пяти : книга для родителей. – М., 1990.

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ ПРАВИЛЬНОСТІ

МОВИ У ДІТЕЙ

У зв'язку з тим що в мовленні дітей дошкільного віку трапляється багато граматичних помилок, вихователі повинні проводити наполегливу систематичну роботу по усуненню та попередженню їх, а саме: а) перевірка дитячого мовлення та попередження помилок; б) наявність-правильного

зразка для наслідування; в) виправлення допущених помилок; г) розвиток слухової уваги; д) спільна робота дитячого садка і сім'ї.

Перевірка дитячого мовлення та попередження помилок. Для того щоб правильно накреслити шляхи роботи з формування граматичної правильності мовлення, вихователь повинен знати, які саме помилки характерні для дітей даної групи, як часто вони трапляються. З цією метою в кожній віковій групі дитячого садка проводиться індивідуальна перевірка мови дітей двічі на рік: восени (вересень – жовтень) і навесні (травень – червень). Перевіряють такі сторони граматичної будови мови: особливості побудови речень: відмітити, які речення переважають (прості, поширені, однослівні, розповідні, складносурядні, складнопідрядні); порядок слів у реченні: якщо неправильно – відмітити (на картинці намальовано хлопчиків три); особливості вживання сполучників і сполучних слів; відмінювання іменників за відмінками (допускаються помилки в іменниках жіночого роду в орудному відмінку – їла ложком або змінюються невідмінювані слова типу кіно, радіо); вживання роду і числа іменників та їх узгодження з іншими частинами мови; помилки, що допускають діти у вживанні дієслівних форм (відмінювання за особами, чергування в основі слова); узгодження числівників з іменниками; вживання прийменників в реченні; помилки, що допускають діти у вживанні інших частин мови.

Спільна робота дитячого садка і сім'ї. Виправити граматичні помилки у дітей можливо лише спільними зусиллями дитячого садка і сім'ї. Досить часто причиною помилок є саме наслідування неправильній мові батьків. У таких випадках вихователь повинен поговорити з батьками, звернути увагу на помилки, порадити необхідний мовний матеріал.